

Kunnskapsdepartementet
Att. Uh-avdelingen
Pb.8119 Dep
0032 Oslo

Oslo 4.2.2015

HØRINGSUTTALELSE FRA NORGES DANSEHØYSKOLE OM
EKSPERTGRUPPERAPPORTEN:

Finansiering for kvalitet, mangfold og samspill

Nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler.

Det vises til Departementets høringsbrev datert den 8. januar 2015. Norges dansehøyskole (NDH) takker for invitasjonen til å levere høringsuttalelse om de forslag som fremkommer i rapportens kap.6 og 7.

Hovedmodell

Når det gjelder finansieringssystemets betydning for private høyskoler mener Ekspertgruppen at et felles finansieringssystem *i hovedsak* tenkes videreført i tråd med felles lov. NDH er av samme mening. Det er ønskelig med enkelhet og forutsigbarhet der hver institusjon via budsjettvedtak i Stortinget gis en samlet institusjonsbasert rammebevilgning (ingen oppdelt bevilgning). Og NDH gir sin fulle tilslutning til Ekspertgruppens resonnement om at det er studentenes egne studievalg og institusjonenes autonome vurderinger som best dimensjonerer norsk høyere utdanning i motsetning til en styrker nasjonal sentralstyring av dimensjoneringen.

NDH ser imidlertid grunner til at finansieringssystemet bør finne en fornyet balanse mellom en firkantet regelstyrt finansieringsmodell og en modell som er basert på tildelinger i henhold til politiske vurderinger. NDH støtter statsrådets anliggende om at systemet bør forskyves fra å være kvantitets- til å bli mer kvalitetsorientert.

NDH vil derfor anbefale Departementet i sin melding til Stortinget å signalisere at et felles, kvalitetsorientert finansieringssystem i hovedsak vil bli videreført for statlige og private institusjoner, men at det i etterkant av høringsrunden vurderer nærmere på hvilken måte et fornyet finansieringssystem skal innrettes med tanke på statlige tilskudd til de private høyskolene.

Det er behov for å etablere tydeligere føringer for fordeling. NDH ønsker seg ingen full dekomponering av basisbevilgningen eller noen videre kostnadsanalyser utover det ekspertgruppen har kommet frem til. Men NDH mener at Ekspertgruppen ved en mangelfull analyse og vurdering har oversett uønskede skjevheter og ulikheter, skjevheter og ulikheter som ikke kan sammenlignes med tilsvarende historiske skjevheter i finansieringen av de statlige institusjonene.

Hva skal være de bærende prinsippene for en fornyet statlig finansiering av private høyskoler? Stortingsflertallet har uttalt at det i dag er etablert en større grad av likeverdighet i finansieringen av statlige og private institusjoner, men på enkelte områder er det fortsatt et stykke igjen. Stortingsflertallet har i denne forbindelse uttrykt at

- målet om full likebehandling mellom statlige og private høyskoler må følges nøye opp slik at eventuelle negative utslag kan korrigeres
- det er manglende tilskudd til infrastruktur for private høyskoler og det er nødvendig å gjøre endringer i finansieringen
- det bør finnes en rimelig ramme for tilskudd til private høyskoler med henblikk på etablering av nye studieplasser og tilskudd til infrastruktur.

Målet for NDH er derfor ingen regelstyrt finansieringsmodell uten åpning for politiske vurderinger. Men NDH mener at det i pakt med tanken om et kvalitetsorientert finansieringssystem, bør skjelnes tydeligere mellom institusjonsakkrediterte private høyskoler (og vitenskapelige høyskoler) og private høyskoler med akkrediterte studieprogrammer/emner.

NDH ønsker for det første et finansieringssystem som fremmer «en akademisk drift» fra å være private høyskoler med akkrediterte studieprogram/ emner til å bli institusjonsakkrediterte private høyskoler/ vitenskapelig høyskoler. En slik «drift» var det ikke grunnlag for å ta inn i finansieringssystemet før NOKUT startet sitt arbeid.

NDH mener dette er et bidrag til å gjøre finansieringssystemet mer kvalitetsorientert i istedenfor kvantitetsorientert.

NDH mener for det andre at et fornyet finansieringssystem bør inneholde tilskudd til en kostnadseffektiv infrastruktur (husleie etc.) i private høyskoler.

Og NDH mener for det tredje at det er viktig av å få avklart hvordan studentbetaling skal avspeiles fremover i de statlige tilskudd til private høyskoler. Det prosentkuttet overfor NDH som ble foretatt i 2006 synes modent for revisjon i 2015.

Basisbevilgning

NDH vil måtte ta en økning av basisandelen av den samlede bevilgningen til etterretning. Likeså forslaget om å redusere antallet kostnadskategorier. Men denne endringen tilsier (vel) at antallet studieplasser ved den enkelte institusjon (utgangsposisjonen) må revideres i henhold til en full finansiering av studieplassene (70/30).

Resultatbaserte komponenter

Det vises til forrige avsnitt når det gjelder forslaget om en reduksjon i antall kostnads-kategorier. NDH tiltrer forslaget om å fjerne enkelte insentiver i dagens system (NFR-tildelinger). Forslaget om å knytte en begrenset del av insentivet til studiepoengproduksjon til kandidatproduksjon (sett i forhold til tidligere omtale av et 50/50 fordeling) kan også være egnet virkemiddel til å øke gjennomstrømningen i norsk høyere utdanning. Men NDH mener denne endringen bør vurderes opp mot (suppleres av) en reetablering av tiltak som tidligere var knyttet til studiefinansieringen via omgjøring av lån til stipend.

NDH har tidligere ved flere anledninger ytret ønske om en åpen ramme for insentivene som er knyttet til publiseringspoeng. Ønsket gjentas ved denne anledning.

Avtaler

Etablering av et formidlingsinsentiv i finansieringssystemet har vært utredet to ganger tidligere, men har av ulike grunner aldri blitt innført. NDH finner det på denne bakgrunn interessant at Ekspertgruppen foreslår en UKP-avtale mellom Kunnskapsdepartementet og den enkelte institusjon (5 % av grunnbevilgningen) med sikte på

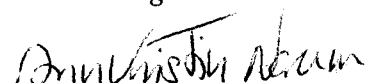
- utvikling av kvalitet
- utvikling av samspill og samvirke med nærings- og samfunnsliv (samfunnsrelevans, eksterne midler (BOA))
- utvikling av institusjonell profil

NDH er usikker på hvordan slike avtaler kan etableres for private høyskoler. Ekspertgruppen har heller ikke gitt konkrete anbefalinger knyttet til avtalemekanismer for private høyskoler (s.128). Men Ekspertgruppen påpeker at det ikke er grunn til å forskjellsbehandle statlige og private aktører med hensyn til krav om måloppnåelse ved bruk av offentlige midler. NDH utfordres av en slik formulering.

NDH stiller seg også tvilende til den foreslåtte evalueringsmodellen (en ordning med *Peer review light* som forvaltes i fellesskap av NOKUT og NFR). Et alternativt forslag kan være å utnytte de årlige resultatene på enkelte av indikatorene i U-multirank. For med den forvaltning av avtaler som foreslått vil det norske finansieringssystemet få et nytt element – rangering av norske institusjoner.

NDH mener selv om ekspertutvalget har som intensjon en større grad av likebehandling både mellom offentlige og private høyskoler og mellom private høyskoler innbyrdes, så er det vår vurdering at den foreslåtte finansieringen vil føre til de facto forskjellsbehandling som vil øke sammenlignet med dagens ordning. Dagens finansiering innebærer allerede en ikke ubetydelig forskjellsbehandling.

Med vennlig hilsen

Ann Kristin Norum
Rektor